

Hullámszó fogyasztói hangulat

A lakosság gazdasági helyzetértékelése és a kormánypárt támogatottsága

2022. március-április-május

Az év elején a Fidesz-KDNP támogatottsága kitartott az április 3-i választásokig, majd a “győzteshez húzás” (a közvélemény-kutatásban résztvevő válaszadók nagyobb arányban hajlamosak utólag azt állítani, hogy ők a győztesre szavaztak, mint a valós arányuk) is eredményezhette, hogy május elején kiemelkedően magas volt a kormányzó párt bázisa. A tavaszi hónapokban a fogyasztói várakozásokban viszont látványos hullámváltozás volt megfigyelhető: márciusban csökkenés, áprilisban jelentős emelkedés, májusban nagyobb mértékű romlás volt a tendencia a fogyasztói bizalmi index esetében. A saját jövőbeli megtakarítási képesség megítélése a februári mindenkori rekord után három hónap alatt fokozatosan romlott. A 21 Kutatóközpont elemzése.

Bevezetés

A 21 Kutatóközpont 2021 [márciusában elemzési sorozatot](#) indított, amelyben a lakossági gazdasági várakozások és egyes fontos, az ország gazdasági, társadalmi helyzetét befolyásoló pénzügyi változások, illetve a mindenkori kormánypártok támogatottsága közötti összefüggéseit vizsgálja.

Az év elejéhez képest tavasszal a [GKI fogyasztói bizalmi index](#) - a háztartások pénzügyi, az ország gazdasági és munkanélküliségi helyzetének várt alakulását, a megtakarítási kilátásokat bemutató mérőszám - hullámváltozást követett, a kormánypárt támogatottsága viszont erős maradt, a választások után pedig kiemelkedően magas volt. A mutatók alakulásában a belföldi események mellett a COVID-járvány okozta problémák háttérbe kerülésével az orosz-ukrán konfliktus okozta bizonytalanság játszhatott szerepet.

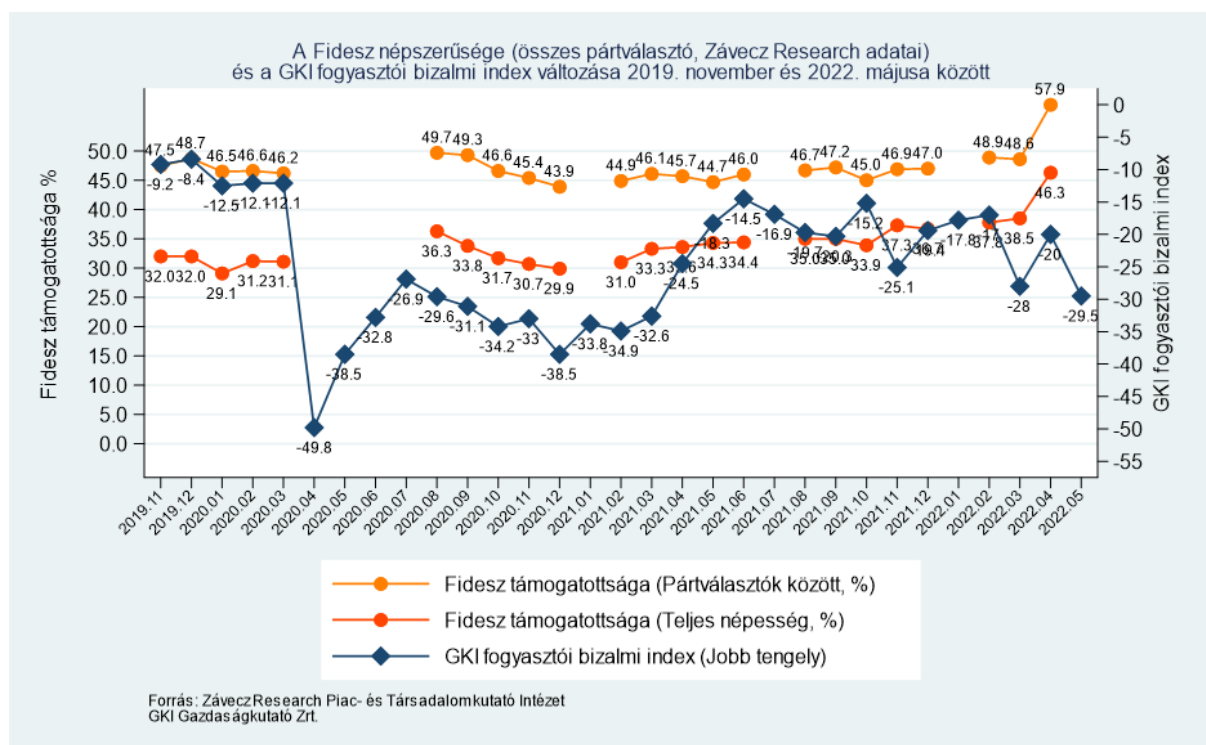
Tavasszal a fogyasztói várakozások hullámváltozását okozta az orosz-ukrán konfliktus miatti bizonytalanság

Hiába csengett le a koronavírus-járvány ötödik hulláma, az orosz-ukrán háború hatása miatt három hónap után márciusban a fogyasztói várakozások jelentősen romlottak az év elején tapasztaltakhoz képest. Átmeneti helyzet alakult ki áprilisban, összességében optimistább lett a lakosság amikor a koronavírus már nem, a kezdeti sokk után a fegyveres konfliktus pedig még nem éreztette egyértelműen a hatását. Ez a pozitívabb hangulat összefüggött a kormány tavaly év végi és idén

év eleji kedvező intézkedéseivel (pl. árstop, adókedvezmények stb.) is, illetve az április 3-án lezajlott országgyűlési választások politikai kontinuitást biztosító eredményével. A választásokat követő átmeneti javulás a fogyasztói hangulatban amúgy [nem újkeletű jelenség](#), korábbi választási periódusokban is tapasztalható volt egy ilyen típusú átmeneti fellendülés.

Ezzel együtt a háború okozta bizonytalanság következtében a saját jövőbeli megtakarítási képesség megítélése a februári csúcshoz képest áprilisban tovább gyengült. A magyar gazdaság jövőjével kapcsolatos értékelése is némi javulás mellett ugyan, de inkább pesszimizmust mutatott, majd a májusi újabb visszaesés a világjárvány 2020-as kitörését követő két hónapot idézte. Májusban az inflációs várakozás kiemelkedően magasán állt (-63,2), szintén a COVID megjelenésének időszakához hasonlóan (-66,7). A GKI [reprezentatív felmérése](#) szerint a fogyasztók a valósánál jóval magasabb áremelkedést érezhettek. A [KSH foglalkoztatottsági adatai](#) és a [munkanélküliségi ráta](#) (márciusban, áprilisban 3,6%) alapján kedvezően alakult az év eleje az előző év azonos időszakához képest, a lakosság munkanélküliségi helyzet értékelése azonban jelentősen romlott tavasz végére. Az ukrajnai események okozta bizonytalan hangulat miatt májusra összességében 9,5 százalékpontot csökkent a fogyasztói bizalmi index.

Választások utáni politikai stabilitás

A választások előtt egy hónappal a kormánypárt támogatottsága tartotta az előző havi szintet, majd az áprilisi kétharmados eredménynek, valamint a győzteshez húzásnak köszönhetően a választókorú népesség körében 46 százalékon, a pártválasztók esetében pedig 58 százalékon állt. Az ukrajnai események bizonytalansága a kormányba vetett bizalmat nem tudta úgy megrengetni, mint a fogyasztói várakozásokat. A választások kimenetele, a politikai stabilitás fennmaradása egyelőre kedvezett a Fidesznek.

Májusra a COVID-járvány megjelenésének rendkívüli időszakához hasonló tendencia következett be, távolodtak a vizsgált mutatók egymástól. Elemzők szerint a jelenlegi stabilitás ellenére nehéz időszak vár a kormányra, az [év eleji elemzésünkben](#) kiemelt kihívások (inflációs nyomás, a forint árfolyam ingadozása, a megkerülhetetlen költségvetési kiigazítás, fegyveres konfliktus Ukrajnában) még fennállnak. A napokban bejelentett szektorális különadók, és az ehhez kapcsolódó egyéb költségvetési megszorítások hatása például még nem jelent meg az adatokban, ezeknek a következményeit az előttünk álló hónapok során lesz érdemes figyelni.

Készítette: 21 Kutatóközpont

Készült: 2022.05.31. Budapest

Borítókép: Unsplash - Mathieu Stern